

การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของ
คณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

นางสายพิน เชื้อชูชาติ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974 - 331 - 629 - 9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF STATE AND PROBLEMS ON PERFORMANCE OF EDUCATION
COMMITTEES OF ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION**

Mrs. SAIPIN CHEARCHUCHART

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Administration**

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974 - 3331 - 629 - 9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
โดย นางสาวพิน เชื้อชูชาติ
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ

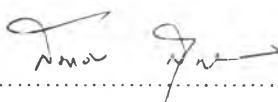
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

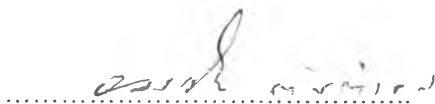
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

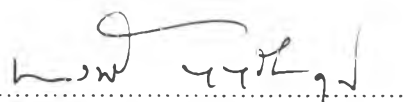
ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์ สุนทรทรัพย์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์)

สายพิน เชื้อชูชาติ : การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (A STUDY OF STATE AND PROBLEMS ON
PERFORMANCE OF EDUCATION COMMITTEES OF ELEMENTARY SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION) อ. ที่ปรึกษา :
รศ. ดร. อมรชัย ตันติเมธ, 138 หน้า. ISBN 974-331-629-9.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหา ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการ
ศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ผู้ทรงคุณ
วุฒิ ผู้นำชุมชน ข้าราชการครู และ เลขาธิการของคณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คณะ รวม 75 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ผลการวิจัย พบว่า

คณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติหน้าที่
ตามระเบียบที่กรุงเทพมหานครกำหนด มีการให้คำปรึกษาแนะนำในการพัฒนาโรงเรียนเกี่ยวกับงานความ
สัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีการสนับสนุนและช่วยเหลืองานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของ
โรงเรียน มีการประสานงานกับองค์กร ชุมชน บริเวณใกล้เคียงโรงเรียน มีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน
และมีส่วนร่วมพิจารณาหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น โดยให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาโรงเรียน และให้
ความเห็นชอบหลักสูตรท้องถิ่นที่โรงเรียนจัดทำ มีการพิจารณาเสนอแนะแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา
โรงเรียน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะกิจที่โรงเรียนต้องการความช่วยเหลือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติ
ตามหน้าที่ประจำฝ่ายต่างๆ ควบคู่กับคณะกรรมการการศึกษา มีการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้บริหารโรงเรียน
มอบหมาย ในเรื่องการจัดประชุมผู้ปกครอง

ปัญหาจากการปฏิบัติงานพบว่า กรรมการการศึกษา ต้องประกอบอาชีพ มีงานประจำ ไม่มีเวลา
ขาดความรู้ ความเข้าใจในขอบเขตของบทบาทหน้าที่ และขาดความร่วมมือจากชุมชน

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา .....
สาขาวิชา ..... บริหารการศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2541 .....

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C842152

EDUCATION ADMINISTRATION

KEY WORD STATE AND MAJOR PROBLEMS PERFORMANCE OF EDUCATION COMMITTEES OF ELEMENTARY SCHOOLS . BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION.

SAIPIN CHEARCHUCHART : A STUDY OF STATE AND PROBLEMS ON PERFORMANCE OF EDUCATION COMMITTEES OF ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF AMORNCHAI TANTIMADH. Ph.D. 138 pp. ISBN 974-331-629-9.

The purpose of this research was to study state and problems on performance of education committees of elementary schools under the jurisdiction of Bangkok Metropolitan Administration. Samples were fifteen Directors, fifteen Specialists, fifteen Community Leaders, fifteen Teachers and fifteen Secretaries of the Education Committees in 15 elementary schools. Research tools were structured interview forms. Data were analyzed by content analysis, frequency distribution and percentage. finding. Research findings were as follow :

Most of the education committees of elementary schools under the jurisdiction of Bangkok Metropolitan Administration performed according to the Bangkok Metropolitan regulation. According to the school and community relation, school development was advised. School plants and environment were suggested and assisted. Organizations and communities located around the schools were coordinated. They were participating in school development planning and curriculum development for the community. The school advisory committees for specific jobs were appointed. Subcommittees were appointed to work in every division of the school in parallel with the education committees. They were also delegated by school administrator to organized the parent meetings.

Problems, according to their performance, were: Time limited, lack of knowledge, lack of understanding about their responsibility and lack of community cooperation.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2541.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษา แนวคิด แนวทางในการวิจัย รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนั่นจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เณรยอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณา ตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย และกรรมการการศึกษาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณพัชรภรณ์ จิตรโต ผู้ประสานงานฝ่ายและพี่ๆ ในฝ่ายนิเทศงานบริหารในสถานศึกษา หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานการศึกษาทุกคน ที่สนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจในการวิจัยครั้งนี้ เป็นอย่างดี

อนึ่ง การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

สายพิณ เชื้อชูชาติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญแผนภูมิ	ฅ
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.4 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย	6
1.7 การนำเสนอผลการวิจัย	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 กรุงเทพมหานคร	9
2.2 การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร	15
2.3 คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนและคณะกรรมการการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.....	20
2.4 การปฏิบัติงานของคณะกรรมการศึกษาในประเทศไทย.....	23
2.5 การปฏิบัติงานของคณะกรรมการศึกษาในต่างประเทศ....	25
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย	32
3.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	32
3.2 ประชากร	32
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	36
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ	100
5.1 สรุปผลการวิจัย	101
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	104
5.3 ข้อเสนอแนะ	109
รายการอ้างอิง	111
ภาคผนวก	114
ภาคผนวก ก	114
ภาคผนวก ข	121
ประวัติผู้วิจัย	138

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามกลุ่มตัวแทนของคณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.....	38
2. แสดงความถี่และคำร้อยละของกรรมการการศึกษาที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแนะนำในการพัฒนาโรงเรียน จำแนกตามกลุ่มตัวแทนของคณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	41
3. แสดงความถี่และคำร้อยละของกรรมการการศึกษาที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการสนับสนุนและช่วยเหลือโรงเรียน จำแนกตามกลุ่มตัวแทนของคณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	49
4. แสดงความถี่และคำร้อยละของกรรมการการศึกษาที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการประสานงานระหว่างโรงเรียน ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ และภาคเอกชน เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่นนั้น จำแนกตามกลุ่มตัวแทนของคณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	54
5. แสดงความถี่และคำร้อยละของกรรมการการศึกษาที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน จำแนกตามกลุ่มตัวแทนของกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	60
6. แสดงความถี่และคำร้อยละของกรรมการการศึกษาที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพิจารณาหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น จำแนกตามกลุ่มตัวแทนของคณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	62
7. แสดงความถี่และคำร้อยละของกรรมการการศึกษาที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการพิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาโรงเรียน จำแนกตามกลุ่มตัวแทนของคณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
8.	แสดงความดีและคำร้อยละของกรรมการการศึกษาที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่ จำแนกตามกลุ่มตัวแทนของคณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	71
9.	แสดงความดีและคำร้อยละของกรรมการการศึกษาที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมาย จำแนกตามกลุ่มตัวแทนของคณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร...	74
10.	แสดงความดีและคำร้อยละของกรรมการการศึกษาที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการให้คำปรึกษาแนะนำในการพัฒนาโรงเรียนจำแนกตามกลุ่มตัวแทนของคณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ..	77
11.	แสดงความดีของปัญหา วิธีการแก้ปัญหาและผลที่ได้รับในการให้คำปรึกษาแนะนำในการพัฒนาโรงเรียน.....	79
12.	แสดงความดีและคำร้อยละของกรรมการการศึกษาที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการให้การสนับสนุนและช่วยเหลือโรงเรียน จำแนกตามกลุ่มตัวแทนของคณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร...	80
13.	แสดงความดีของปัญหา วิธีการแก้ปัญหาและผลที่ได้รับในการให้การสนับสนุนและช่วยเหลือโรงเรียน.....	81
14.	แสดงความดีและคำร้อยละของกรรมการการศึกษาที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการประสานงานระหว่างโรงเรียน ชุมชน หน่วยงาน ฯลฯ จำแนกตามกลุ่มตัวแทนของคณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.....	82
15.	แสดงความดีของปัญหา วิธีการแก้ปัญหาและผลที่ได้รับในการประสานงานระหว่างโรงเรียน ชุมชน หน่วยงาน ฯลฯ.....	84
16.	แสดงความดีและคำร้อยละของกรรมการการศึกษาที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนจำแนกตามกลุ่มตัวแทนของคณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร...	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17.	แสดงความถี่ของปัญหา วิธีการแก้ปัญหาและผลที่ได้รับในการมีส่วนร่วม จัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน.....	87
18.	แสดงความถี่และคำร้อยละของกรรมการการศึกษาที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับ ปัญหาการมีส่วนร่วมในการพิจารณาหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น จำแนก ตามกลุ่มตัวแทนของคณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.....	88
19.	แสดงความถี่ของปัญหา วิธีการแก้ปัญหาและผลที่ได้รับในการมีส่วนร่วม พิจารณาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น.....	90
20.	แสดงความถี่และคำร้อยละของกรรมการการศึกษาที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับ ปัญหาการพิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาโรงเรียนตาม ความเหมาะสม จำแนกตามกลุ่มตัวแทนของคณะกรรมการการศึกษาโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.....	91
21.	แสดงความถี่ของปัญหา วิธีการแก้ปัญหาและผลที่ได้รับในการพิจารณาเสนอ แนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาโรงเรียนตามความเหมาะสม.....	93
22.	แสดงความถี่และคำร้อยละของกรรมการการศึกษาที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับ ปัญหาการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่ จำแนกตามกลุ่ม ตัวแทนของคณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร.....	94
23.	แสดงความถี่ของปัญหา วิธีการแก้ปัญหาและผลที่ได้รับในการแต่งตั้งคณะ อนุกรรมการเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่	96
24.	แสดงความถี่และคำร้อยละของกรรมการการศึกษาที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับ ปัญหาการมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมาย จำแนกตาม กลุ่มตัวแทนของคณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.....	97
25.	แสดงความถี่ของปัญหา วิธีการแก้ปัญหา และผลที่ได้รับในการมีอำนาจ หน้าที่อื่นตามที่ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมาย	99

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1.	ระบบการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร.....	11
2.	ระบบการบริหารการศึกษากรุงเทพมหานคร.....	16